

РЕШЕНИЕ

№ 4514

гр. София, 07.08.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 45 състав,
в публично заседание на 09.07.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елица Райковска

при участието на секретаря Кристина Петрова, като разгледа дело номер **4234** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК във връзка с чл. 118, ал.1 от КСО.

АССГ е сезиран с жалба от П. В. Д. срещу решение № 2153-21-74 от 13.04.2020 г. на Директора на ТП на НОИ С. град в частта, в която е оставена без уважение жалбата му с вх. № 1012-21-2312 от 19.12.2019 г. Излага съображения за незаконосъобразност на акта и моли същият да бъде отменен като такъв.

Ответникът оспорва жалбата и моли да бъде отхвърлена. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

С атакуваното решение от 13.04.2020 г. административният орган е приел, че жалбата на Д. срещу разпореждане от 21.11.2019 г. на длъжностно лице по ПО е частично основателна относно направеното с нея възражение за погасяване по давност на вземането на НОИ за периода 01.01.2008 – 31.12.2013 г. на основание чл. 115, ал. 1 от КСО. По отношение на периода 31.12.2013-31.03.2018 г. жалбата е приета за неоснователна. Посочено е, че П. Д. като наследник на Н. Д. дължи възстановяване на една втора част /съгл. чл. 60, ал. 1 от ЗН/ от задължението ѝ на основание чл. 114, ал. 1 от КСО вр. чл. 14, ал. 1 от НПОС. Съгл. чл. 96, ал. 1, т. 3 от КСО пенсията се прекратява, когато преживелият съпруг, който получава наследствена пенсия, встъпи в брак. Такъв е сключен от Д. на 15.02.2007 г.

С молба-декларация от 15.06.1999 г. Д. е поискала да ѝ бъде отпусната добавка по чл. 50а от Закона за пенсиите. Такава е отпусната с разпореждане от 30.08.1999 г.

На 23.01.2018 г. са постъпили документи от гръцките компетентни органи /част от тях в превод в адм. преписка, част - в превод на л. 19 от делото/, от които е видно, че на 15.02.2007 г. Д. е встъпила в брак с Д. З..

С разпореждане от 10.04.2018 г. на основание чл. 96, ал. 2, т. 3 от КСО, чл. 14, ал. 1 от НПОС и чл. 114, ал. 1 от КСО е разпоредено да бъде прекратено, считано от 15.02.2007 г. изплащането на добавка по чл. 84 от КСО и е постановено надвзетата пенсия да се събере на основание чл. 114, ал. 1 от КСО.

С разпореждане от 20.07.2018 г. на основание чл. 98, ал.2 и чл. 114, ал. 1 от КСО е постановено да се възстанови неправилно изплатената добавка по чл. 84 от КСО от Н. Т. Д. за периода 01.01.2008-31.03.2018 г. в размер на 10149,46 лева ведно с лихвата в размер на 5 941,69 лева.

Разпореждането е изпратено на Д. на адреса на [улица] в [населено място], но писмото се е върнало с отбелязване, че не е потърсено. Изготвено е съобщение от 04.09.2018 г. по чл. 10, ал. 9 от НПОС с указание да се яви в НОИ за връчване на разпореждането. Изготвени са протоколи за залепване и сваляне на уведомлението от таблото в ТП На НОИ. По същия начин е било връчено и разпореждането от 10.04.2018 г.

От приобщеното в хода на административното производство удостоверение за наследници се установява, че Д. е починала на 19.08.2019 г., като нейни наследници са П. В. Д. и В. В. Д.-В..

Издадено е обжалваното по административен ред разпореждане от 21.11.2019 г., с което е разпоредено Д. да възстанови една втора част от сумите, дължими от неговата наследодателка.

От съда е извършена служебна справка в ЕСГРАОН по Наредба 14 /л. 14/, от която се установява, че и постоянният /считано от 2000 г./, и настоящият адрес /от 2012 г./ на Д. са в [населено място], [улица].

Приложени са доказателства за компетентност на органа, издал атакуваното по административен ред разпореждане /л. 17/.

От правна страна съдът намира следното:

Атакуваното решение е издадено от компетентен орган съгл. чл. 117, ал. 1 от КСО, като с него е частично е отхвърлена жалбата на Д. срещу разпореждане от 21.11.2019 г., издадено от Н. Н. – ръководител Пенсионно осигуряване, компетентна съгл. чл. 98, ал. 2 вр. ал. 1 и с оглед представената заповед от 04.12.2018 г. /л. 17/. При издаване на оспореното решение не са допуснати съществени нарушения на административнопроцесуалните правила.

По отношение на материалната законосъобразност на атакувания административен акт:

Съгласно чл. 114, ал. 1 от КСО недобросъвестно получените суми за осигурителни плащания се възстановяват от лицата, които са ги получили, заедно с лихвата по чл. 113 от КСО.

От своя страна чл. 60, ал. 1 от Закона за наследството /ЗН/ предвижда, че наследниците, които са приели наследството, отговарят за задълженията, с които то е обременено, съобразно дяловете, които получават.

От така цитираните разпоредби следва изводът, че са възможни две хипотези с оглед обстоятелството към кой момент е установен фактът на недължимо плащане. Когато

този факт е установен преди смъртта на лицето, получило недължимо осигурително плащане, то в тази хипотеза задължени за плащане (връщане) на същото ще са наследниците съгласно дяловете, които получават. А под установяване на факта на получено недължимо плащане следва да се разбира влязло в сила разпореждане на органите на НОИ, определящо, че лицето следва да възстанови определена сума на фондовете на общественото осигуряване.

При другата хипотеза, когато към датата на смъртта на лицето не е налице влязло в сила такова разпореждане, то задължението не е определено по основание и размер, поради което не може да бъде включено в наследствената маса и за него наследниците не могат да носят отговорност. Този извод следва от изричната разпоредба на чл. 114, ал. 1 от КСО, който предвижда лична отговорност за възстановяване на пенсията.

В горния смисъл са напр. Решение № 7994 от 6.10.2004 г. на ВАС по адм. д. № 3410/2004 г., Решение № 6922 от 14.07.2005 г. на ВАС по адм. д. № 8118/2004 г. и др.

От изложеното следва, че за да е налице законосъобразност на атакуваното решение следва вземането на НОИ да е било установено с влязъл в сила акт още преди смъртта на Н. Д.. Именно и в тази насока са направените с жалбата до съда оспорвания.

Както бе посочено във фактичката част на настоящото решение Д. е починала на 19.08.2019 г., съгл. приложеното удостоверение за наследници, а нейни такива се явяват двете ѝ деца – единият от които е и настоящ жалбоподател.

Преди датата на смъртта на Д. са издадени две разпореждания – от 10.04.2018 г. и от 20.07.2018 г. С първото е прекратена личната пенсия за осигурителен стаж и възраст /ОСВ/ на Д., считано от 15.02.2007 г., а с второто е определен конкретният размер на подлежащата на възстановяване сума от Д. ведно с дължимата лихва. Спорният въпрос е дали така издадените разпореждания са влезли в сила. Видно е, че и двете са изпратени непосредствено след издаването им на адреса на Д. в [населено място], [улица], който съгл. извършената служебна справка в ЕСГРАОН е нейният постоянен и настоящ адрес. Писмата са се върнали с отбелязване, че са непотърсени. След установяване на този факт и двете разпореждания са връчени по реда на чл. 110, ал. 4 от КСО чрез поставяне на съобщение в ТП на НОИ С. град. Приложени са протоколи са поставяне и сваляне от таблото на въпросните съобщения.

Съгласно чл. 110, ал. 4 от КСО, в приложимата през 2018 г. редакция, разпорежданията, актовете за начет и задължителните предписания се връчват лично срещу подпис на отговорните лица или по пощата с обратна разписка. Ако лицето не бъде намерено на адреса по търговска регистрация, на постоянния му адрес, или по месторабота, връчването се извършва чрез поставяне на съобщение за съставянето на документа, подлежащ на връчване, на определено за целта място в териториалното поделение на Националния осигурителен институт, Интернет страницата на Националния осигурителен институт или в общината или кметството. В този случай разпорежданията, актовете за начет и задължителните предписания се смятат за връчени след изтичане на 7-дневен срок от поставянето на съобщението.

Настоящият състав намира, че административният орган не е спазил разпоредбата на чл. 110, ал. 4 от КСО, в частност същият незаконосъобразно е предприел връчване чрез поставяне на съобщение за съставяне на документа, без да са налице предпоставките за това. Предприетото връчване по пощата с обратна разписка принципно е надлежно, но връщането на писмото с отбелязване, че е непотърсено, не е тъждествено на ненамиране на лицето на постоянния му адрес.

Съгласно чл. 36, ал. 2 от Закона за пощенските услуги в приложимата редакция

условията за доставяне на пощенски пратки и на пощенски колети по ал. 1 се определят с общи правила, изготвени от Комисията за регулиране на съобщенията. В чл. 5, ал. 1 от Общите правила за условията за доставяне на пощенски пратки и пощенски колети е посочено, че препоръчаните пощенски пратки се доставят на адреса на получателя срещу подпис. Ал. 2 на същата норма предвижда възможност на препоръчаните пощенски пратки по ал. 1 да се доставят на лице, пълнолетен член на домакинството на получателя, живеещо на адреса, посочен в пратката, срещу подпис и документ за самоличност, като в служебните документи се вписват трите имена на лицето, получило пратката. Съгласно чл. 5, ал. 3 от общите правила, когато при посещението на адреса поради отсъствие на получателя по ал. 1 или лицето по ал. 2 пощенската пратка не може да бъде доставена, в пощенската кутия се оставя писмено служебно известие с покана получателят да се яви за получаване на пратката в пощенската служба в срок, определен от пощенския оператор, не по-кратък от 20 дни, но ненадхвърлящ 30 дни от датата на получаване в пощенската служба за доставяне. Броят на служебните известия и времевият интервал на уведомяване на получателите се определят от пощенските оператори в общите условия на договора с потребителите, като броят на служебните известия е не по-малък от две.

По делото липсват данни на коя дата куриерът е потърсил адресата, но не го е намерил, както също и че е изпълнено изискването на цитираната разпоредба на чл. 5, ал. 3 от Общите правила при отсъствие на получателя да му бъде оставено в пощенската кутия писмено служебно известие с покана да се яви за получаване на пратката в пощенската служба в срок, определен от пощенския оператор, не по-кратък от 20 дни.

В горния смисъл е и съдебната практика: Решение № 76 от 6.01.2014 г. на ВАС по адм. д. № 12470/2013 г., VI о., докладчик съдията Р. П., решение № 15002 от 14.11.2013 г. на ВАС по адм. д. № 9524/2013 г., VI о. и решение № 14789 от 11.11.2013 г. на ВАС по адм. д. № 12121/2013 г., VI о., Решение № 1510 от 11.02.2015 г. на ВАС по адм. д. № 11880/2014 г., VI о., докладчик съдията Н. Г. и др.

Действително по настоящото дело са налице доказателства, че Д. не живее на адреса, заявен като настоящ и постоянен, а се намира в Гърция, като предвид липсата на вписан адрес в Гърция в ЕСГРАОН за административния орган не съществува служебно задължение за издирването на такъв. Същевременно обаче по силата на чл. 5, ал. 2 от цитираните Общи правила за условията за доставяне на пощенските пратки и пощенските колети препоръчаните пощенски пратки по ал. 1 може да се доставят на лице, пълнолетен член на домакинството на получателя, живеещо на адреса, посочен в пратката, срещу подпис и документ за самоличност, като в служебните документи се вписват трите имена на лицето, получило пратката. Това означава, че следва да са налице доказателства не само, че писмото е непотърсено, но и че никое от посочените лица не е намерено, за да получи пратката.

С оглед на изложеното и доколкото не е било налице редовно връчване, респ. ненамиране на Д. на постоянния ѝ адрес, то и не са били налице предпоставките за обявяване на разпорежданията от 10.04.2018 и 20.07.2018 г. с протокол на табло в ТП на НОИ. Следователно цитираните разпореждания не са били влезли в сила преди датата на смъртта на Д., т.е. вземането на НОИ не е било установено по основание и размер, поради което сумите не биха могли да бъдат търсени от нейните наследници съобразно изложените по-горе мотиви.

С оглед на изложеното жалбата се явява основателна, поради което атакуваното

решение следва да бъде отменено.

При този изход на спора в тежест на ответника остават направените от него разноски. Жалбоподателят не претендира разноски, поради което такива не следва да бъдат присъждани.

Водим от горното АССГ

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на П. В. Д. решение № 2153-21-74 от 13.04.2020 г. на Директора на ТП на НОИ С. град в обжалваната част, в която е оставена без уважение жалбата му с вх. № 1012-21-2312 от 19.12.2019 г.

ОТМЕНЯ разпореждане № РНП-5-4-21-00682114 от 21.11.2019 г. на длъжностно лице ПО в частта, в която същото не е отменено с решение № 2153-21-74 от 13.04.2020 г. на Директора на ТП на НОИ С. град.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от получаването му.

СЪДИЯ: